

KONSENS (29) *sb m*

c- (26), k- (3).

o oraz e jasne.

sg *N* konsens (1). ◇ *G* konsensu (7). ◇ *A* konsens (7). ◇ *I* konsens(e)m (8). ◇ *L* konsensie (1). ◇
pl *N* konsensy (2). ◇ *A* konsensy (2). ◇ *I* konsensy (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

Zgoda, przyzwolenie, aprobata; głos oddany na coś; consensus Calep [consensus – zgoda, jedność, przyzwolenie Mącz 383b; – zjednoczenie Mącz 409a; – zgoda, podzwolenie, wspólne uradzenie Calep; przyzwolenie, zezwolenie, zgoda – consensus Cn] (29) : Consensus – Zgodzenie fie, confens. Calep 245a.

konsens czyj [w tym: G sb i pron (3), pron poss (2)] (5): gdy Arcyksiążę Máximilian/ imo włzech *confens*, zá powodem máłéy liczby ludzi chćiał occupować Rzeczpołpolitą *SarnStat* 1051, 218. *Cf* »konsens svoj dać«, »nad konsens«.

Zwroty: »konsens svoj dać« [w tym: do czego (1)] = consensus suos praestare JanStat (2): concludował Krol ex S^{um}ma Panow dac mu nawieczność Krzeszow y Zamech dwie dzierzawie iego y posłał do Posłów Wdę Trockiego, y Marszałka Koronnego, perswadując mu aby też Consens swoy do tego dali. *ActReg* 60; *SarnStat* 198.

»konsens otrzymać, wziąć« [szyk zmienny] (1 : 1): *PaprPan* 12; Y máią bydź Ich M. Księża Biskupi vpomnieni vchwałą tego Synodu: áby temu Dekretowi dofyć czynili/ y confenfy v kápituł otrzymáli [consensus obtineant JanStat 222] *SarnStat* 198.

»prosić o konsens« (1): Oznaymiono to K. Zygmuntowi y profzono o konfens/ ktory bárzo rad przyzwolił tym obyczáiem/ áby ółd y ine powinowáctwá krolom Polłkim podeymował *BielKron* 415v.

Wyrażenia przyimkowe: »nad konsens [czyj]« = bez zgody (1): a to dla tego [są niepożytki z onego króla] ze fie thes on znamy niezgadzał/ fám Panftwa Koronie holdowne nad confens poflow Ziemiłkich *et contra protestationes illorum* ofadzał/ Pani nam nie do konca zitzlywemi *PaprUp* H.

»za konsensem« (2): Przetóz máiąć ftáteczną Rádę [o heretykach]/ z Prełaty y pány náfzemi/ zá confenfy [consensu JanStat 260] y pewną ich y náfzą wiadomością/ piłániém ninieyfzym fkázuiemy *SarnStat* 218.

~ *Wyrażenie: »za spólnym konsensem« (1):* A tym ofobliwym á mogę rzec nieprzebránym źrzodłem [poborem]/ on [skarb] zá ípólnym ná Seymie konfenfem/ kiedyby iedno potrzebá gwałtowna wycífkálá/ pošilác y reftauowác. *VotSzl* D4. ~

a. praw. *Zezwolenie, często potwierdzone dokumentem, nadysponowanie jakimiś dobrami lub uprawniające do obrotów towarowych (19) :* Włzáków dożywoćia y confenfy włytyki podle Státutu w mocy zołtáwiamy/ które Práwu połpolitému nie fą przeciwné. *SarnStat* 97, 99, 182, 210, 683, 684.

konsens na co (2): Od Confenfu ná wykupno dwa grofzá: Od infzych zapifów cztery grofze. *UstPraw* H2; *ZapKości* 1580/17.

Zwrot: »prosić konsensu [ku czemu], o konsens [dla czego = na co]« = petere consensum JanStat (1 : 1): Szoltyśi/ Woytowie/ Młynárze przedáwác fzoltyftwá áni záłtáwiác nie mogá bez dozwołenia

páná dzyedycznego/ á ktoby nas prošíł o Confens dla záftáwy tákíego imienia/ tedy gi mamy dác z Cancelláryey náfzey *UstPraw* F2v; *SarnStat* 684.

Wyrażenia przyimkowe: »przez, bez konsensu [czyjego]« (2 : 1): VStáwuierny zá zgodá wńzech ftanów/ áby żaden z cudzoziemców do Korony winá [...] nie wožíł/ [...] áni go do piwnic fkládał/ áni do fwych kámienic/ któreby mieli Węgrowie w mieściech náfzych / iákóz nie máią ich kupowác bez *confensu* náfzého/ ále ie ná fkládzíech zwykłych ná rynku przedawał/ ináčéy ma winá tráćć *SarnStat* 288, 88, 1046.

»za konsensem [czyim]« [*w tym: G sb (5), pron poss (2)*] (7): Vftáwilińmy/ iż gdybyńmy kogo wykupowáli/ álbo kto zá náfzym Confensem wykupował z dobr náfzych: Tákowemu choćby nieośiádł/ tedy mu pieniądze niemáią być zápowiedáne *UstPraw* A; I za Consensem tegoz Pana Sarnowskiego na tęń kup który bel przed thim vczynion miedzi Ianem Krtowskim a tąż Anną Sabastową przypuńćili onego *ZapKościer* 1580/17, 1581/17v, 18v, 20v, 25.

~ *Szereg:* »za konsensem i wiadomością« (1): Ktora oprawa sopopolna stála fzę fza Confensem y wadomończą Ie⁸⁰ Mczi Pána Crzistopha Końtki *ZapKościer* 1583/54v. ~

Synonimy: dopuszczenie, dozwolenie, licencyja, pozwolenie, przyzwolenie, wola, zezwolenie, zgoda, zgodzenie się, zwolenie.

ZCh